

বিশ্ববান

মূল্য : ১২.০০ টাকা

নরনাথ গোস্বামী

সংগ্রাহক

বিশ্ববান

সংগ্রাহক :
নৰনাথ গোস্বামী

এন. পি. ট্ৰেদাৰ্ছ
ডাক : চুঙী
যোৰহাট, অসম

পাতনি

এই অকণমানি কিতাপখনিত ডেকা গাভৰুৰ মনৰ খেলিমেলি ভাৱবোৰ বিহু নামৰ আকাৰত প্ৰকাশ হোৱা পাব। এই গীতবোৰ অসমীয়া সমাজৰ আপুৰুগীয়া সম্পত্তি।

নামবোৰ অন্যৰ মুখত শুনাৰ দৰে সংগ্ৰহ কৰা ; 'চেনেহ-সঁফুৰা', 'বিৰহ' আদি শিতানত আমিহে সজাইছোঁ। তাতো আকৌ (১), (২), (৩) শিতানত ডেকাৰ নাম, গাভৰুৰ নাম আৰু প্ৰশ্নোত্তৰ হিচাবে ভাগ কৰি দিয়া হৈছে। কিতাপখনিয়ে ৰাইজৰ সমাদৰ পালে আমি কৃতার্থ মানিম।

শ্ৰীনৰনাথ গোস্বামী

সূচীপত্ৰ

১।	চেনেহৰ সঁফুৰা	১
২।	বিৰহ	১৩
৩।	মিলন	১৮
৪।	বিবিধ	২২
৫।	বিহু	৩১
৬।	হুচৰি	৩৬

চেনেহৰ সঁফুৰা

(2)

হাতী পানী খালে
ইনৈয়ে সিনৈয়ে
ম'হে পানী খালে বিলত,
পীৰিতি নজনাক জনাব পাৰোঁ মই
চুমা দি লাহৰী গালত।
চলে চাই পীৰিতি কৰিবা শ্রীমতী
সময় চাই লগাবা মাত,
শত্ৰু দেখিলে ককাইটি বুলিবা
অকলৈ বুলিবা নাথ।
জকাই ঘূৰি ঘূৰি বাবা ঐ লাহৰী
জকাই ঘূৰি ঘূৰি বাবা,
কোনোবা শত্ৰু কিবাটো কৰিব
তাকো মনে কৰি চাবা।
চকুৰে চকুৰে চোৱা কি লাহৰী
মই চালে তল মুৰ কৰা,

তুমি নৌ মাঠোতেই মাতিব পাৰোঁ মই

জানোছা কেটেৰা মাৰা।

কিনোটি অমাতৰ মাতে ঐ লাহৰী

কিনোটি অমাতৰ মাত,

সেইনো মাতে শুনি থাকিব নোৰাৰোঁ

এৰি যাওঁ পেটেৰে ভাত।

হাতৰে আঙ্গুলি লিহিৰী পতীয়া

ভৰিৰে আঙ্গুলি ঘন,

কোন জন ঈশ্বৰে অজিলে তোমাক ঐ

চাইনো চাই থাকিবৰ মন।

কাপোৰ কলা হ'লে ধুবা মোৰ মইনা

জামু কলা হ'লে খাবা,

বিৰিণাৰ জোপাতে তামোল থৈ আহিছোঁ

হেৰাই পালোঁ বুলি খাবা।

কিনো মাতে মাতি সুখৰি মাৰিলা

ভলুকা বাঁহৰে তলত,

কিনোটি মাতেৰে মাতিলা লাহৰী

এফেৰি নুগুছে মনত।

সোণাৰী শালতে কিহে চিকেমিকাই

কটাৰী জিলিকে দাবত,

মোৰ ঐ লাহৰী জিলিকি পৰিছে

ৰাঙলী পথাৰৰ মাজত।

ৰেচমৰ কমালত তামোল কাটি দিলোঁ

পাকতে মোকোলাই খাবা,

মোৰে ঐ লাহৰী

নেযাবা পাহৰি

দেহা মোৰ পাৰি যাওঁ সাঁকো।

সেউতীৰ এপাহি

মালতীৰ এপাহি

কেতকীৰ থোৰালি পাহি,

তোমাৰে দেহাটি

পদুমৰ পাহি যেন

মাণিকী মধুবা হাঁহি।

হাতো ঐ গুরনী

ভবিও লারনী

বুকুতো পদুমৰ কলি,

শিষ্টাংশ বিহাৰে

ঢাকির নালাগে

আপুনি উঠিব ফুলি।

শুন্নী খোপাতে

ধুনীয়া কপৌ ফুল

সোণতে গুৰুগা চৰে,

তোমাৰে চকুলৈ

চাব মই নোৰাৰোঁ

দেহা মোৰ কেনেবা কৰে।

ওঁষে গছতে

মৌরে বাহে ল'লে

জোনে জনম ল'লে মৰি,

তোমালৈ মনত সোণ

পরিব্রজেতিয়া

উজ୍ଜୁତିତ ଭାସ୍ମି ଯାମ ଭବି ।

মোৰে মন নাভাগে মোৰে মন নিছিগে
বান্ধিছোঁ একেটি কৰি,
তোমাৰে মনকে ভাসিব লাগিলে
যামে সন্তাপতে মৰি।
কিনো তামোল খনি দিলা মোৰ মইনা
দুখনি হাতেৰে ললোঁ,
সেইনো তামোল খনি খাবৰেনো পৰা
তোমালৈ বলিয়া হলোঁ।
পথাৰৰ দুবৰি বনে মোৰ লাহৰী
পথাৰৰ দুবৰি বন,
উলটি পালটি নেচাবা লাহৰী
কেনেবা কৰিছে মন।
ৰাতি মই নুফুৰোঁ শতুৰুৰ ভয়তে
দিনতো নুফুৰো লাজত,
গধূলি গধূলি যামে মোৰ লাহৰী
থাকিবা পদূলি বাটত।
চ'তে গৈয়ে গৈয়ে ব'হাগী ঐ পালেহি
ফুলিলে কেতেকী ফুল,
তোমাৰে লগতে দেহা দিম সুৱগী
এৰি দিম নিজৰে কুল।
বসন্ত কালতে বিনাই কেতেকীয়ে
মলয়া বতাহ বয়,
তোমাক নেদেখিলে মন হয় বলিয়া
থাকিব নোৱাৰোঁ মই।

ৰাতিৰে ৰাতিটো সপোন দেখিছিলোঁ
 কাঁহীত খাই আছিলোঁ ভাত,
 তোমাৰে নিচিনা গোলাপ বৰণীয়া
 মোক লগাই গলে মাত।
 যোৰহাটৰ বঙ্গলা তিনি খলপীয়া
 লেখি লেখি দি গল গাঁঠি,
 তোমাৰে বাতৰি শুনিবৰে পৰা
 টোপনি নধৰে ৰাতি।
 খিতিৰ খিতিৰ কৰি তাতে বই আছিলোঁ
 দোৰপতিৰ শূৱলা মাত,
 তোমাৰে কাষলৈ যামে কেনে কৰি
 শতৰুৱে নিদিয়ে বাট।
 ফাগুনৰ ৰ'দেটি ৰমকে ভমকে
 নাহৰ ফুল ফুলিবৰ বতৰ,
 তোমাৰে বাৰ্তা পাই মোৰে গাত গোসাঁই নাই
 থেকেছি ভাঙ্গি যাওঁ যঁতৰ।
 চেনাইৰ বাতৰি নেপাওঁ ভালে কৰি
 পুখুৰী পাৰলৈ গৈ,
 চৰাই হোৱা হ'লে উৰি গলোঁহেঁতেন
 মাজত ধনেশিৰি নৈ।
 তোমাক চাই আমনি নেলাগে মইনা
 পেটতে নেলাগে ভোক,
 তোমাৰে গঢ়ে পিতে কোনে আনি দিব
 প্ৰেমৰে পুতলা মোক।

ডিহিং নৈ এৰিব পাৰোঁ মই চেনাই এ
 ডিচাং নৈ এৰিব পাৰোঁ,
 তোমাৰে পীৰিতি এৰিব নোৱাৰোঁ
 নেখায়ো থাকিব পাৰোঁ।
 পীৰিতি কৰিলা অ' মোৰে চেনাইটি
 পীৰিতি বৰৰে তলত,
 এনেকুৱা পীৰিতি এৰিব লাগিলে
 চুৰি দি মৰি যাম গলত।
 শকতকৈ কলাফুল কঁকাল খামুছিয়া
 বহলকৈ চেনাইৰে বুকু,
 এনেটি চেনাই মোৰ ক'তনো পাহৰিম
 সদায়ে সপোনত দেখোঁ।

(৩)

আলি বাটে যাবতী ঘূৰি ঘূৰি চাবতী
 কথালৈ কৰি যা কাণ,
 বুকুৰে মাজতে যৌৱন জিলিকে
 আমাকে কৰি যা দান।
 কলা গৰু দীঘলী জপনা মুকলি
 বৰ গছৰ আউনি পাণ,
 অনেক মগনীয়া সুধিব পাৰোঁ মই
 তোমাৰ দান দিয়াটি টান।

শদিয়াৰ কাণৰে শত ফুল নেখাবি
 মণ্ড মাহৰ নেখাবি গাজি,
 আগতো শতুৰু পাছতো শতুৰু
 মোকে ধন কেনেকৈ পাবি?
 মাছে হৈ সাতুৰিম তোমাৰে বিলত ঐ
 কাছ হৈ বগাম গৈ পাৰত,
 চৰাই হৈ পৰিম গছৰে ডালতে
 মাখি হৈ চুমা দিম গালত।

ৰূপহীৰ দেহাত যৌৱনৰ হেঁদোলদোপ
 কেলৈ কৰিছা ফাকি,
 ৰূপহীৰ বুকুতে দুপাহি যৌৱন ফুল
 কলেই ৰাখিছা ঢাকি?
 বুকুৰে মাজতে যৌৱন বহেঘৰা
 তোমালৈকে ৰাখিছোঁ ঢাকি,
 যদিহে কপালত বিধতাই লিখিছে
 এদিন দিম তোমাকে বাকি।
 পৰ্বতত মাৰিলোঁ লুডুমা গাহৰি
 ভৈয়ামত মাৰিলোঁ গঁড়,
 এইবেলি মোলৈকে বিয়া সোমাম বুলি
 গালৈ চায় শপতে কৰ।

পৰ্বতত মাৰিলা লুডুমা গাহৰি
 ভৈয়ামত মাৰিলা গাঁড়,
 আমাকে পাবলৈ গঙ্গা স্নান কৰাগৈ
 বিধতাক মাগাগৈ বৰ।

চম্পা ফুল ফুলোঁতে পিন্ধোতা নহ'লে
 ঔ ফুল পিন্ধিব কোনে,
 গাভৰু কালতে নিগুঁতা নহ'লে
 বুঢ়ী হ'লে নিবনো কোনে?
 বঠা সাজিবলৈ লাগে কত বেলি
 নাও সাজিবলৈ টান,
 বোৱাৰী হ'বলৈ লাগে কত বেলি
 জীয়ৰী হ'বলৈ টান।

ডিচাঙৰ এবুকু পানী ঐ চেনাইটি
 ডিচাঙৰ এবুকু পানী;
 সূতা পকোৱাদি পকাই পকাই সুধিলোঁ
 মনৰ কথা নকলা ভাঙ্গি।
 কথাৰো নুবুজোঁ পাকে ঐ লাহৰী
 ৰাতিও নেভাব শুই,
 তামোল নহওঁ মই ফালি দেখুৱামে
 শৰীৰত কিমান জুই।

ভোগদৈ পানীতে পাভ মাছ উজালে
 ডিখোতে উজালে নাৰ,
 মোকে নিব খোজ তয়ে হেৰ' পিলিঙ্গা
 কিমান ধন ভাঙ্গিব পাৰ।
 ধন হীন দেখিলি মোকে হেৰ' লাহৰী
 নৰলি পীৰিতি চাবত,
 ধন দি কিনি যাম তিনি চাৰি জনী
 দুজনী আনি যাম লাভত।

হাতে কিয়ে চাবা হাতী শুৰে যেন
 ভৰিৰো আঙ্গুলি ঘন,
 সৰগৰ তৰা যেন আমাৰে চেনাইটি
 চাইনো চাই থাকিবৰ মন।
 চাইনো চাই থাকিলে হেঁপাহ মোৰ নপলাই
 নেখালে নুগুছে ভোক,
 ৰূপহীৰ বুকুতে পকা সুমথিৰা
 দলিয়াই দি যাবা মোক।

কলৈ যা কলীয়া গধূলি বেলিকা
 মাৰকো নোবোল আই,
 অত ম'হৈ গৰু হেডাঙ্গি মেলিলি
 কাৰনো বাতৰি পাই।
 তোমাৰে বাৰ্তা পাই মোৰে গাত তৎ নাই
 পথাৰত নবহে মন,
 কমোৰা তুলাবোৰ যেনেকৈ উৰিছে
 তেনেকৈ উৰিব মন।

আৰু নাম নেগাবি ঘৰলৈ গুচি যা
 বাটত নেথাকিবি বৈ,
 আমি দুয়োটাৰে অনেকটি শতুৰু
 দিবগৈ ঘৰত কৈ।
 মাৰেও জানকে বাপেৰেও জানকে
 জানকে সোদৰৰ ভাই,
 আমি দুয়োটিৰে দেহা হ'ল একেটি
 ভিন-পৰ কৰোতা নাই।

বিবহ

(ۛ)

কেলৈ লাগিছে জহা ধানৰ ডাঙৰী
কেলৈ লাগিছে ধন,
প্ৰেমৰ অগনি পীৰিতি সাগৰত
দিবলৈ নেপালোঁ মন।
লোহাতে ধৰিলে লোহাৰে মামৰে
কেঁচা কাঠত বিকিলে ঘুণে,
চাৰি আঙ্গুল কপালত বিধতাই লিখিলে
চাচিনো গুচাব কোনে?
তোমাক পামে বুলি পাটোঁ কলা বাৰী
মেলিছে চেনেহত থোক,
কোনোবা শতুৰে কিবাটো খুৱালে
দেখিব নোৱাৰা মোক।
অ' মোৰ মইনা কেলৈ এৰি গলা
পগলা কৰি থৈ মোক,
তোমোৰে কথা লৈ মনত পৰি মোৰ
পেটতে নেলাগে ভোক।
কি কথা কৰিলোঁ কি বুদ্ধি কৰিলোঁ
বাৰীতে দামে কলা ৰুই,

আগে নেজানিলো এতিয়া বুজিলোঁ
 শৰীৰত একুৰা জুই।
 সৰুতে বিধতা মাৰি নিলাহেঁতেন
 পুতি থলেহেঁতেন গাঁতত,
 এতিয়া বিধতা যাতনা ভুঞ্জাইছা
 কুমলীয়া যৌৱনৰ কালত।
 আলি বাটে বাটে গলা মোৰ লাহৰী
 আলি বাটে বাটে গলা,
 হেৰা হেৰা বুলি মাতোঁ তিনি বেলি
 শুনিও নুশুনা হলা।
 জিকা বগাবলৈ বাঁহৰ জেঙ পুতিলোঁ
 কি বুলি বগালে পুৰৈ,
 তোমাৰে সতে মই পীৰিতি কৰিলোঁ
 বিধতাই কৰিলে দূৰৈ।
 হাফলু আঁৰতে পৰেবত নেদেখি
 থিয় হৈ নেদেখি বেলি,
 কিয়নো এৰি মোক গলা ঐ মইনা
 মৰিছোঁ জ্বলা জুইত জ্বলি।
 হাতে মেলি নেপালোঁ হাতৰে কটাৰী
 নেখাওঁ পেট ভৰি ভাত,
 ফুলাম পাতি পাৰি লাহৰীক নেপালোঁ
 জীয়া জুই জ্বলিছে গাত।
 নৈৰে সিপাৰে নাৰায়ণ শিমলু
 তাতে ল'লে কুৰুৱাই বাহ,

এইনো নাৰী জাতি মৰম নাইকিয়া
চিনিৰ নোৱাৰি আঁহ।
হাবিৰ হেৰেপতা বালিৰ বালি ভেটা
সাগৰৰ শামুকৰ চূণ,
খুৱাই পাহৰিলা এইনো নাৰী জাতি
কথাৰ পাহৰিলা গুণ।
হাতী হেৰুৱালোঁ লিহিৰী বনতে
ঘোঁৰ হেৰুৱালোঁ বণত,
পাই হেৰুৱালোঁ মোৰে ঐ লাহৰীক
ধাননী পথাৰৰ মাজত।
নৈৰ ৰঙা গড়া দলনি দপনি
হৰিণা চিঞৰে বনত,
তোমাৰে সন্তাপত থাকিব নোৱাৰোঁ
মৰিমগৈ কোনোবা বণত।

(২)

তোমালে চাই চাই চকু মোৰ বিষালে
থিয় হৈ বিষালে ভৰি,
কোন জন ঈশ্বৰে অজিলে তোমাক ঐ
মৰম নাইকিয়া কৰি।
বহলকৈ পথাৰত ধান দাই আছিলোঁ
মুঠি বান্ধিছিলোঁ আটি,

তোমাৰে চেনেহত পৰি মোৰ মইনা

দেহাটি কবিলোঁ মাটি।

হা-ছমুনিয়া পেলাওঁ মই মইনা

এইনো বাবেবজা বাতি,

ফেঁচা ডালত পৰি কিৰিলি মাৰিলে

মোৰ যায় কলিজা ফাটি।

গা ধুই ভকতে গুরু সেবা কৰে

ঘাটে সেরা কবে নাও,

মই চিন্তা কৰোঁ মোৰে সোণামুৱাক

কেনেকৈ অকলে পাওঁ।

চাও তিনি বেলি খরিকা মঙ্গলে

মাতো তিনি বেলি গণক,

আলিবে বাটলৈ চাওঁ তিনি বেলি

এবেলিও নেদেখো ধনক।

তোমাকে নেদেখি হিয়া মবে পুৰি

টোপনি নধৰে ৰাতি,

তোমাৰে কাৰণে মৰিম গৈ মৰিম গৈ

নকৰোঁ তাঁতৰে বাতি।

তোমালৈ যিমানৈ চিতনি ভাবনি

আনলে সিমানে নাই,

আশা কবাই কবাই নিৰাশা কৰিলা

তোমাৰ মান নৰকী নাই।

অতি চেনেহেৰে গামোচা বুলোঁ মই

বাছিলোঁ খৰিকাজাই,

মোৰে ঐ বুকুৰে সন্তাপ নুগুছে
ধনে মোৰ নুগুছাই মানে।

মিলন

(১)

মিঠা আমৰ গছতে পৰে কপৌ জুৰি
 বঁদে লৈ কোটালে পাখী,
তোমাৰে আমাৰে এক খনি হিয়া
 ঈশ্বৰত কৰিছোঁ সাখী।
নৈ চেঙ্গেলীয়া গৰা খহনীয়া
 জৰাৰ কুমলীয়া পাত,
এৰাওঁ এৰাওঁ বুলি এৰাব নোৱাৰো
 ধনৰ কুমলীয়া হাত।
চাইনো চাই থাকিলে চকুনো নুজুৰাই
 নেথালে নুগুছে ভোক,
ৰাতিৰে ৰাতিটো থাকিম উজাগৰে
 গালতে চুমা দি তোক।
নাদৰে পানীয়ে গা জুৰ নকৰে
 নৈতে নপৰো মানে,
নিলাগৰে পৰা পীৰিতি নহয় সোণ
 ওচৰত নেপালে মানে।

পকা আম খাবলৈ হাকুতি নালাগে
 ডালিম খাই যাওঁ হাতে,
 মনৰ দুখ বেজাৰ সকলো আঁতৰে
 তোৰ ধন এষাৰি মাতে।
 দেখিবলৈ শুৱনী তোৰে বুকু দুখনি
 কুমলীয়া তামোলৰ থোক,
 মিচিকীয়া হাঁহিটি লাহতী ওঁঠতে
 কোন সতে এৰি যাওঁ তোক।
 কিনোটি যৌৱনৰ ভোকে ঐ লাহৰী
 কিনোটি যৌৱনৰ ভোক,
 তিয়ঁহো নহলি চিৰালো নহলি
 কেচাই খালোহেঁতেন তোক।
 ওখকৈ বান্ধিলি দীঘল চুলিটাৰি
 বিহাতে পদুমৰ পাহি,
 মুখতে মুখনি লগালি মইনা
 বলিয়া কৰিলি হাঁহি।
 বগাকৈ বগলী উৰে কেনে কৰি
 পাখিতে পাখিটি লগাই,
 আমি সমনীয়া উমলোঁ দুয়োটি
 প্ৰেমৰে খেলি খেলাই।
 হাতত ধৰি ধৰি দিখৌ পাৰে যাম
 বহি যাম খাগড়িৰ তলত,
 ভাগৰে ধৰিলে জিৰাম মই মইনা
 সাৱটি তোমাৰে গলত।

বিবিধ

(১)

চাই নো চাই বুলিবি বাট ঐ চেনাইটি
চাই নো চাই বুলিবি বাট,
দেহৰে ভিতৰত আছে খালে বামে
পিছলি পৰিবি তাত।
জপা গৰকিলে জপাৰ বৰ কাপোৰে
দেহা গৰকিলে প্ৰেমে,
সেই প্ৰেমৰ জালে দেহা লালে কালে
মাৰিও নি নিয়ে যমে।
দিখৌ নৈ এৰিব পাৰোঁ মই লগৰী
জাজী নৈ এৰিব পাৰোঁ,
তোমাৰ ঐ ভাৱনা এৰিব নোৱাৰোঁ
নেখায়ো থাকিব পাৰোঁ।
চাপৰি চাপৰি তুলি যাওঁ বাবৰি
পুৰণি কলিয়া কচু,
যাকে চাওঁ বোলে তাকে ঐ নেদেখোঁ
কিনো জুই লগা চকু।
হয় ঐ বিধতা ভাগ্যত লিখোঁতা
কপালত লিখা ভাল,

অবুজা মনক মই বুজাব নোৱাৰোঁ
হলোঁ নিজে নিজে কাল।

(২)

ককিলা মুখৰে চৰু,
চেঙেলীয়া মনক বুজাব নোৱাৰোঁ
যেনে নবন্ধোৱা গৰু।
মিকিৰ বৰচাঙত বজায় বৰকাঁহী
ভৈয়ামত বজালে ঢোল,
চেঙেলীয়া মনক বান্ধিব নোৱাৰোঁ
ছিঙে মৰাপাতৰ ডোল।
মৰোঁ মই মৰমত তোমাৰে কাৰণত
নেচাওঁ আৰু জনৰ মুখ,
কি কৰে ঈশ্বৰে কি কৰে বিধিয়ে
নিজৰ কপালতে দুখ।
আজি ৰুই গলোঁ কাচি ৰোৱা দৰা
কোনে ফেনেকিয়ে গলি,
খোজত চিনি পালোঁ মাতত বুজি পালোঁ
পাৰোঁ কোন সতে গালি।
চাইনো থাকিলে হাবিয়াসু নপলায়
নেথালে নুগুচে ভোক,
যেন সৰি যাব বালি হাটৰ বেঙেনা
দলিয়াই দি যাব মোক।

ঢোলত চাপৰি মাৰি ঢুলীয়া ওলালে
 বহি বৈ আছিলোঁ তাঁত,
 টোপোলাৰে সেন্দূৰ টোপোলাতে থাকিলে
 খাবলৈ নহ'লে ভাত।
 খাইনো খাই আমনি লতা পনিয়েল
 বই নো বই আমনি তাঁত,
 দেখি দেখি আমনি শঙ্কৰ পুতেকটি
 লগাই ঘনে ঘনে মাত।
 নৈৰে কানৰে গোধাকৈ শিমলু
 গোৰ মাৰি ভাঙ্গি যাওঁ ডাল,
 গোৰ মাৰি ভাঙ্গি যাওঁ বাটৰ ডেওনা
 ইও এক শত্ৰুক কাল।
 বিব্‌ বিব্‌ কৰি বতাহ জাকি বলিলে
 চোতালৰ উৰুৱাই ধূলি,
 শঙ্কৰ পদূলিত তিনি পাক মাৰিলোঁ
 মতা ম'হ হেৰালে বুলি।
 ম'হ মেলি গুৱালটি চাপৰি পালেগৈ
 বাটত ছিঙি খালে কলা,
 পাছৰটি গুৱালে উকিটি মাৰিলে
 নুঘূৰে যঁতৰৰ শলা।
 উজাই চালোঁ মই ভটিয়াই চালোঁ মই
 তোমাৰ মান শুৱনী নাই,
 দেৱে ঐ মাৰিব মনিছে মাৰিব
 তোমাক জানো অকলৈ পাই।

ইৰিণা বিৰিণা গোহাঁই দেও-লিগিৰা
 বঙাকৈ বিচনি লই,
 কঁকালৰ গামোচা কৰে তিৰ্ বিৰ্
 তামোল দি যোৱা ৰই।
 ৰৈ নো ৰৈ ধেমালি কৰ: ঐ মইনা
 ৰৈ নো ৰৈ ধেমালি কৰ,
 গাৰ ছেলেং কাপোৰ ছিৰিলি ছিৰিলি
 বান্ধে ঐ ধেমালি নেৰ।
 হাঁহে বাটে বুলে লুদুৰে পুদুৰে
 পাৰই বাটে বুলি ৰই,
 আমি বাটে বুলোঁ টেঙনি আলিয়ে
 লগত সমনীয়া লই।
 ৰিঙেকৈ পহুৰে শিঙে ঐ মইনা
 ৰিঙেকৈ পহুৰে শিং,
 চতাই পৰ্বতৰ নাহৰ ফুল আনিছোঁ
 মোৰ ধনৰ হাততে দিম।
 পিছলি পৰিবৰ কাঁহী বাই মালিনী
 পিছলি পৰিবৰ কাঁহী,
 এই পাহি ফুলকে দিবিগৈ চেনাইটিক
 মিচিকাই পেলাব হাঁহি।
 ওপৰে উৰিলে মতীয়া চিলনি
 পাখিয়ে নল'লে ঘোৰ,
 লগৰ সমনীয়ালৈ তামোল কাটোতে
 আঙুলি কাটিলে মোৰ।

বঙাকৈ গামোচা মাজে শেল দিয়া
 তুমি তামোল কাটি খোরা,
 লাহৰী হাতেৰে থুৰিয়াই থুৰিয়াই
 আমাকো এখনি দিয়া।

তোমাৰ কটা তামোল নেখাওঁ ঐ লাহৰী
আমাৰে মৰিব কুল,
অজাতি নহওঁ মই বিজাতি নহওঁ মই
তোমাৰ মোৰ একোটি কুল।

কাকদোঙাৰ বৰালি ডেৰ ছোৱাৰ বৰালি
 কেনেকৈ মিহলি হ'ল,
 আমি নেঘেৰিয়াল তুমি যোৰহটীয়া
 কেনেকৈ চিনাকি হ'ল।

হেন্দুলি হেন্দুলি জাকৈ বাই আছিলোঁ
কিহত কি কথা হ'ল,
দেখা নাপাওঁ বুলি চিন্তা কৰি আছিলি
বাটত ভেটা ভেটী হ'ল।

মাছে মাৰিবৰ অনেকটা এ বুধি
 দিঘলী কাটিবৰ লোৰ,
 ছোৱালী আনিবৰ অনেকটা এ বুধি
 জোপাৰ তলে তলে খোৰ।

কিতাপ পড়ি পড়ি কান্দ, তই মইনা
চিঠি পড়ি পড়ি কান্দ,
ভাতৰ পাতত বহি কান্দ, তই মইনা
কাঁলে চিন্তা কৰি থাক।

এৰি পুহিবলৈ এদালি এৰা নাই
 মুগা পুহিবলৈ চোম,
 মাৰে বাপেৰে যি কৰে কৰিব
 তোমাক নো বুলি যাওঁ সোণ।
 ৰাতিৰে ৰাতিটো টোপনি নধৰে
 আহোঁ বাহিৰলৈ ওলায়,
 বাহিৰত বহিলে ধৰোঁ কান্দিবলৈ
 কোন জন বিধিয়ে মিলায়।
 মই থাকোঁ চোতালত আই থাকে আখলত
 তই থাক ভঁৰালৰ মূখত,
 বোপাই বাৰীত থাকে ককাই ধানত লাগে
 দেখাও নিদিয় পাকত।
 আহাৰে শাওণে চাম কঁঠাল পকিলে
 কলীয়া হলৌয়ে খায়,
 চৰকাৰী কামত মোৰ ধন আছেগৈ
 ধেমালিৰ বতৰে যায়।
 গোলাপ ফুলাদি ফুল ঐ লাহৰী
 বয়সত মোতকৈ সৰু,
 কাকো ঐ নকৰি অ' মোৰ লাহৰী
 মই যে পীৰিতি কৰোঁ।
 হাত মেলি হালধি নলবি মালতি
 ভৰি মেলি নলবি তেল,
 আজি মাজ ৰাতিত শোৱা ঢাৰি পাটীত
 কিহৰ পাতিছিল মেল।

আজি গধূলিকৈ নাহিবা সোণাই
নোপোৱা পদূলিত মোক,
পৰহিলে গধূলি আহিবা লাহৰী
ফালি থ'ম বেৰে চুক।
বেৰে চুকেদি সোমাম কেনে কৰি
পেটতো লাগিব ভয়,
কোনোবাই ক'বাত দেখিব লাগিলে
ওলাম কোন লাজে মই।
কালি যে নাহিলা ভালকে কৰিলা
শুবলৈ নাছিল ঠাই,
যোৰ যোৰ কৰি আলহী শুইছিল
বৰঘৰত শুইছিল আই।
ৰাতি চাকি লগাই কি মণি গাঁঠিলি
আটাইবোৰ সোণ পেলালে,
একেটা প্লাৰতে শুবলৈ নেপালোঁ
ৰাতিটো বেগেতে পুৱালে।
বাইক মাতিছিলোঁ ভিনিহীয়ে বুলিলে
আজি খুলশালী থাক,
থাকিব নোৱাৰোঁ চেনেহৰ ভিনিহী
থাকিলে লাগিব পাক।
চৰকাৰী চাকৰি নেলাগে কৰিব
নাই তাত এফেৰি সুখ,
দেহা থাকিলে বেহাও থাকিব
শৰীৰত নিদিবা দুখ।

কি কথা কৰিলা কি বুধি কৰিলা
থুৰিয়া তামোলৰ লগত,
খাওঁতে শোওঁতে উঠোঁতে বহোঁতে
সদায় পৰি থাকে মনত।
কালি তুমি মইনা গা ধুই আছিল
আগৰ পৰা গুৰিলৈ চালোঁ,
কি জানি কি কথা বিধিয়ে বুলিলে
আজি তোমাক সপোনত পালোঁ।
কোনে মাৰিলে হাৰুৱা কপৌটি
কোনে উঘালিলে নেজ,
মইনাৰ গালত কোনে আছুৰিলে
দুগালে দুধাৰি তেজ।
তোমাৰ মৰমত মৰোঁ মই লাহৰী
তোমাৰ মৰমত মৰোঁ,
লোটাব পানীটুপী মূৰত ঢালি মই
দেহাটি জুৰণি কৰোঁ।
বলিয়া হলোঁ মই অলিয়া হলোঁ মই
কৰাকে ঘূৰাই কৰোঁ।
ওৰে ৰাতিটো টোপনি নধৰে
ঢাৰি পাটীতে বাগৰি ফুৰোঁ।
চৰাই হালধীয়া পাখি বিনন্দীয়া
অৰণ্যৰ ভিতৰৰ টোপ,
দিনটোৰ ভিতৰত এবাৰ নেদেখিলে
পেটতো নেলাগে ভোক।

দেহে তৰণি নাই অ' মইনা
 দেহে তৰণি নাই,
 ক'বগৈ ক'বগৈ মইনাৰ আগতে
 এদিনে এবছৰ যায়।
 ছাগে বেলবেলাই কোৱাই কেলকেলাই
 কাক পেটৰ কথা কম,
 এনে মনে লাগে তোমাক ঐ মইনা
 শৰীৰত সুমুৱাই ল'ম।
 কিনো মনোমোহা ডবহা-ডবহি
 লহঙা লহঙি হাত,
 কোনটো সতেৰে পাহৰি থাকিম মই
 চেনাইৰ ঐ থানুৱা মাত।
 তুমি চোৱা আমালই আমি চাওঁ তোমালই
 চাই নো চাই কৰিবা কি,
 তোমাকে আমাকে আঁতৰাই ফুৰিছে
 কিনো কপটীয়া বিধি।
 যায় মইনা পামলৈ আহে মইনা ঘৰলই
 থাকে মইনা অকলৈ শুই,
 আগেয়ে নেজানো এতিয়া জানিলোঁ
 শৰীৰত একুৰা জুই।
 মেঘতে জিলিকে বিজুলি চতকে
 শূন্যত জিলিকে তৰা,
 পৃথিৱীত জিলিকে আমাৰে মইনা
 তাতোকৈ এফেৰি চৰা।

গাঁৱৰ বুঢ়া-মেথা দায়-দোষ এবিৰ

গাই যাওঁ বতৰৰ গীত।

আৰু যে প্ৰণামো জীয়াবী বোৱাবী

প্ৰণামো গাঁৱৰে বুঢ়া,

নামৰ অপ্ৰসাধ ক্ষমিবা ঈশ্বৰ ঐ

গাই যাওঁ পুৰণি ধূৰা।

নামৰে কঠিয়া ঈশ্বৰে সবজা

ব্ৰহ্মাই সবজা নাম,

বেয়া নাম ওলালে ক্ষমিবা ঈশ্বৰ ঐ

প্ৰথমে পীৰিতি গাম।

দেৱী সবস্বতী কৰিছো কাকূতি

নেৰিবা আমালৈ দয়া,

পাহৰা নামকে মনত পেলাই দিবা

তোমালৈ কৰিছোঁ সেৱা।

সোণাই কটা তামোল খাবকে নোৱাৰি

তিতিকি তিতিকি লাগে,

উজাই আহিলে কোম্পানীৰ জাহাজ

পৃথিৱী তল-বল কৰে।

বিহুৰে বিৰিণা পাত,

বিহু থাকে মানে বিহুকে বিনাৰি

বিহু গ'লে বিনাৰি কাক?

এৰীয়াৰ এখনি কপাহীৰ এখনি

মই বোলোঁ বিহুলৈ যাওঁ,

ইয়ে নিলে এখনি সিয়ে নিলে এখনি
 তাকে ঐ বিচাৰি যাওঁ।
 নাচনীৰ কুৰুটা গুদাম ঐ চাৰিটা
 চাৰিকো চাৰিয়ে চৰো।
 নাচনীৰ মুখলৈ চাবকে নোৱাৰি
 জলকীয়াই পোৰাদি পোৰে।
 বিহুলৈ কেইদিন আছে সমনীয়া
 বিহুলৈ কেইদিন আছে,
 উজনি নামনি মাৰোঁ কেউ খনি
 বিহুলৈ বাৰ দিন আছে।
 বিহুলীৰ নাচনী কোনে ঐ নাচনী
 বিহুলীৰ নাচনী কোন,
 বিহুলীৰ নাচনী আমাৰ সৰু আইটি
 খোপাত বান্ধি লৈছে সোণ।
 এই বেলিৰ বিহুখন লৰকে ফৰকে
 ওপৰলৈ টানিলে খৰ,
 বিহুৰ নাচনী নৰিয়া পৰিলে
 ঢুলীয়া পৰিলে জ্বৰ।
 নাচনী নৰীয়া পৰিল সমনীয়া
 নাচনী নৰীয়া পৰিল,
 কালি এতে বেলি ভাতে নাইকিয়া
 কাছুটি সুলকি পৰিল।
 ইফালে টকা-মাত সিফালে টকা-মাত
 মাজত শোলেংগুৰি সূতি,

টকাৰ মাত শুনি

বাড়িল চতিয়নী

পুলিয়ে ধৰিলে গুটি।

টোলৰ নেজান ছেও

মোৰ ঢুলীয়া

মৃদঙ্গব নেজান ছেও,

নাচনী ছেরকে

মাৰিব নেজান

কাণে দি মাৰি যাওঁ ডেও.

তুলীয়া ককাই এ,

টোলে ভালে কৰি বাৰি,

টোলবে মাৰিৰে

নাকটি চিঙিম এ

ঘৰলৈ উলটি যাবি।

ତାପତ ନବବା ସିଞ୍ଜୁ,

ওলোটাই ওভোতাই

কেলেই নাম দিছ

কেলেই খাই যাব ষিঁজু।

পেঁপাটি বজাওঁতে

তিনিটি আঙ্গুলি

মাজৰটি আঙ্গুলি লৰে,

আমার নাচনীয়ে

নাচিবলৈ ধৰিলে

পাখিলা উষাদি উষে।

নাচোতে উৰিলে ধূলি,

বেইতা স্বামীয়ে

চাই জুমি জুমি

মোৰ জনী আহিছে বুলি।

বিহু মাৰি থাকিবৰ

মনে ঐ লগৰী

বিহু মাৰি থাকিবৰ মন.

বিহু মাৰি থাকোঁতে

পলুয়াই নিনিবা

ভবিষ্য লাগিব ধন।

শিলৰ খটেখটি পানীৰ ঢকেঢকি
 সাগৰ খেলি-খেলায়,
 সাগৰৰ মাজতে ফটিকৰ ডম্বৰ
 মনে উৰি উৰি চায়।
 এৰাবাৰীৰ নহৰ এৰাবাৰীৰ পণৰ
 এৰাবাৰীৰ খুতৰা শাক,
 মূৰৰ চুলি ছিঙি আশীৰ্বাদ কৰিছো
 মোৰ চেনাই কুশলে থাক।
 এই বেলি বিহুটি বমক ঐ জমক ঐ
 নাহৰ ফুল ফুলিবৰ বতৰ,
 নাহৰ ফুলৰ গোক পাই লাহৰীৰ তত নাই
 গছকি ভাঙিলে যঁতৰ।
 ঔৰে গছতে মৌএ বাহ ল'লে
 ককাই পাৰি দিয়া খাওঁ,
 এতোলা সোণৰে বিৰি গঢ়াই দিয়া
 বিহু মাৰিবলৈ যাওঁ।

কলীয়া কচুৰে শিয়া,
 জীয়াই থাকে মানে তোমাৰে তিৰোতা
 বিহুলৈ পঠিয়াই দিয়া।
 বিহুৱা চৰায়ে কৰে বিহু বিহু
 আমাৰ কিছু কাপোৰ নাই,
 সমনীয়াই সুধিলে ক'মে কি-য়ে বুলি
 সৰুতে মৰিলে আই।

বাড়ি বাড়ি গ'ল ভলুকা গাজেটি
কাউৰি পৰিলে ভাগে,
বৰটো ককায়ে টকা সাজি দিলে
বিহু মাৰিবগৈ লাগে।
চ'তত চকৰি বহাগত বগৰি
জেঠত আমনা ধান,
গৰুবিহু দিনাখন ল'ৰি আশীৰ্ববাদ
তেহে পাৰি বৈকুণ্ঠত থান।
তিতা ধান খেৰৰ ছাই,
অতি চেনেহৰে বহাগৰ বিহুটি
টকাত চাপৰ মাৰি যায়।

হুচৰি

ৰঙালি ঐ টঙালি
বহাগৰ বিহুৰে ধেমালি ঐ
হুৰাই ল' স্বৰগৰ তৰা;
চাই থাক চাই থাক নিলগৰ পৰা।
বহাগৰ বিহুকে জনাবলৈ আহিছোঁ;
চাই থাক চাই থাক নিলগৰ পৰা।
কৃষ্ণাইৰ মূৰে বকুল ফুল এপাহি—অই ৰাম।
নিয়ৰ পাই মুকলি হ'ল,

অ' গোপাল গোবিন্দ বাম।
 দেউতাৰ পদূলিৰ — অই বাম
 গোন্ধাইছে মধুৰি—অই বাম
 হৰি নামে খুটাক খুৰায়;
 হৰি হৰি গোপাল গোবিন্দ বাম।
 হুঁচৰি—এ-চ'ত;
 আমি যে ওমলোঁ য'ত
 দূবৰিও নগজে ত'ত।

ৰাধাই বোলে কৃষ্ণাই মোকে পাৰে কৰা;
 এই যমুনাৰ জল—ওঁ গোবিন্দায় বাম।

কলমৌ খাওঁতে বুঢ়া হনুমন্তে
 নগৰী কৰিলে ছন—ওঁ গোবিন্দায় বাম।
 গোবিন্দ গোবিন্দ গোবিন্দায়;
 ধেনু চাৰি বেণু বায়।
 ল হেৰ' দদাই হাতত কাৰেফাই
 মাৰ ওঁ মাৰ ওঁ বালি চৰাই।
 গিৰিপ গিৰিপ গিৰিপ গিৰিপ ওঁ
 কলমতী কাঠৰ শৰাই;
 কি ফুল ফুলিছে লতা বগ্নায়।
 ৰংপুৰ ওঁ কিমান দূৰৈ।
 ন-ঘৰ ঐ পুৰণি কামি;
 হুঁচৰি গাবলৈ আহিছোঁ আমি।
 হুঁচৰি বৈ কুল মৰুৱা চল' লাই;
 চাউল চালিবলৈ চালনি নাই।

ভোগদৈ নৈ খন

ইমানে সিমানে

কোনে দি যাব সাঁকো ;

কোনে দি যাব

কাঠৰ দোৰপতি

কোনে দি যাব মাকো।

ধনশিৰিৰ বগৰী শুকানশিৰি অই ;

আহা যাওঁ লগৰীয়া ওমলোঁ গই।

চ'তে গই গই পালেহি বহাগ ;

আহা যাওঁ লগৰীয়া ওমলোঁ গই।

ফুলিছে ভেবেলী লতা না বই ;

আহা যাওঁ লগৰীয়া ওমলোঁ গই।

কি মাছ মাৰিলা পুথি না বই ;

আহা যাওঁ লগৰীয়া ওমলোঁ গই।

যোৱা গৈ গুচি নাই বই ;

আহা যাওঁ লগৰীয়া ওমলোঁ গই।

চোতালৰ আগৰে তুলসী ;

আমাৰ গা আহিছে উলশি।

চোতালৰ আগৰে কেঞাবন ;

এই ঘৰ মানুহৰ বেয়া মন।

লাও ঐ লাও কেকোঁৰা লাও ;

আছে নে নাই মই বিচাৰি চাওঁ।

জোকাৰোতে পোকাৰোতে লাও পৰি ভাগিল ;

ঘৰৰ বুঢ়া-বুঢ়ীৰ কিলা-কিলি লাগিল।

বাঁহী বজাইছিলোঁ

পরে হেন পরে হেন দেখোঁ ;

নব্বীয়া পৰিলে

মরে হেন মরে হেন দেখোঁ।

ডোলৰ নাম কুৰুলী

ঢোলতে বিক্ষিপ্তে ঘৃণে ;

ঘৰত নাইকিয়া

তোল চাই দিব কোনে।

ফুটকী গাৰুটি

মেকুৰী খুজিয়া পাটি ;

নহ'ল চাৰিদিন

পৰৱৰ্তী তুলিলে মাটি।

মোলে ঐ নাচনী

তামোলৰ আমোল মোল ;

দেবা চালি খোরাটো

তামোলৰ নেজান মোল।

ধনিকি ধিন দাও

মদঙে কুৰিব তাও ;

আমনি কৰিব

বিদায় দে ঘৰলৈ যাওঁ।

পরি হাঁহকণী ভাগিল ;

চিকারূপ হেৰালে

বিচৰা বিচৰি লাগিল।

ভলুকা বাঁহৰে আখি ;
তলে বোকা ওপৰে বৰযুগ
আমাকো ন'থবা ৰাখি।

বিহাৰ পদুমৰ চকা ;
তোমাৰ ধনেৰে কিনো দ'ল বন্ধাবা
বচনে এহেজাৰ টকা।
কেলেই সাঁচিলা জাঁপৰ বৰ কাপোৰ
কেলেই সাঁচিলা ধন ;
জঁপাৰ বৰ কাপোৰ জঁপাতে পচিব
হাড়তো গজিব বন।

খুঁটিতে পৰিলে জীয়া ;
তললৈ মূৰকৈ গুণিব নেলাগে
চেলং কাপোৰ উলিয়াই দিয়া।
চৰাইৰ চিকুণে তেলীয়া সাৰেঙে
মাছৰ চিকুণ মালি ;
দেউতাৰ চিকুণ কেকোৰা দোলাখন
থপে গজপুৰৰ আলি।
কেলেই লাগিছে তামৰ পইচা
কেলেই লাগিছে ফলি ;
দিব যদি পাৰা গুণা ফুলীয়া খনীয়া
আনাগৈ পেৰাটো মেলি।

ছবাই ল' বিবাজবা ;
নাজিবা হাটলৈ নেয়াওঁ ল'
নিপিন্ধো ফুলৰ মালা।
ফুলৰে এখনি ফুলৰে বিচনী
নিপিন্ধো ফুলৰে মালা।
ফুলৰে সৰু সৰু চঃ
নিপিন্ধো ফুলৰ মালা।
এই কথা শুনি এ মালিনী বাইয়ে
নিপিন্ধে ফুলৰ মালা।
মনতে লাগিলে ভয়ে সমনীয়া
নিপিন্ধো ফুলৰ মালা।

ঃ অন্ত :ঃ